

Врз основа член 34 и 1,2,3 став (4) од Закон от заштита и спасување („Службен весник на РСМ“ бр.36/04,49/04,86/08,124/10,18/11, 41/14,129/15,71/16,106/16 и 83/18), член 22 став 1 точка 10 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на РСМ“ бр. 05/02) и член 87 став 2 од Статутот на Општината Дебар („Службен гласник на Општина Дебар “бр.27/23,38/24,45/24) Советот на Општина Дебар во 46 седница во 23,12,2024 донесува:

**ПРОГРАМА
ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА АКТИВНОСТИТЕ НА
ОПШТИНА ДЕБАР ОД ОБЛАСТА НА
ЗАШТИТАТА И СПАСУВАЊЕТО
ЗА 2025 ГОДИНА**

1. Вовед

Програмата за Заштита и Спасување од Природни Несреќи за 2025 година во Општина Дебар се фокусира на планирање, превенција и имплементација на мерки за заштита на животот, здравјето на луѓето, имотот и животната средина од природни несреќи, како што се поплави, шумски пожари, земјотреси, свлечишта и бури. Програмата е дел од севкупната стратегија за управување со ризиците, безбедноста и одржливоста на заедницата.

2. Главни цели на Програмата

Намалување на ризиците од природни несреќи: Развој на мерки за превенција од клучните ризици, како поплави, шумски пожари, земјотреси и свлечишта, вклучително и подобрување на заштитната инфраструктура.

Bazuar në nenin 34 dhe 1,2,3 paragrafi (4) të Ligjit për Mbrojtje dhe Shpëtim (“Gazeta Zyrtare e RMV” nr. 36/04,49/04,86/08,124/10,18/11,41/14,129/15,71/ 16,106/16 dhe 83/18),neni 22 paragrafi 1 pika 10 të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale (“Gazeta Zyrtare e RMV” nr. 05/02) dhe neni 87 paragrafi 2 të Statutit të Komunës Dibër (“Gazeta Zyrtare e Komuna Dibër” nr.27/23,38/24,45/24) Këshilli i Komunës Diber, ne seancën 46 me datë 23.12.2024 miraton:

**PROGRAM
PËR ZBATIMIN E AKTIVITETEVE TË
KOMUNËS SË DIBËRË NË FUSHËN E
MBROJTJES DHE SHPËTIMIT
PËR VITIN 2025**

1. Hyrje

Programi i Mbrojtjes dhe Shpëtimit nga Fatkeqësitë Natyrore për vitin 2025 në Komunën Dibër përqendrohet në planifikimin, parandalimin dhe zbatimin e masave për mbrojtjen e jetës, shëndetit të njerëzve, pronës dhe mjedisit nga fatkeqësitë natyrore, si përmbytjet, zjarret pyjore, tërmetet, rrëshqitjet e dheut dhe stuhitë. Programi është pjesë e strategjisë së përgjithshme për menaxhimin e rreziqeve, sigurinë dhe qëndrueshmërinë e komunitetit.

2. Objektivat Kryesore të Programit

Reduktimi i Rreziqeve nga Fatkeqësitë Natyrore: Zhvillimi i masave për parandalimin e rreziqeve kryesore nga përmbytjet, zjarret pyjore, tërmetet dhe rrëshqitjet e dheut, duke përfshirë përmirësimin e infrastrukturës mbrojtëse.

Зголемување на подготвеноста за итни случаи: Создавање јасна структура за координација на итни одговори, вклучително и обука на персоналот за цивилна заштита и мобилизација на заедницата за реагирање во итни ситуации.

Ефективно управување со итни случаи: Развој на оперативен план за брза и ефикасна интервенција во случај на природни несреќи, со координирана поддршка од локалните, националните и меѓународните институции.

Обезбедување помош и обновување: Брзо обезбедување помош за населението погодено од несреќите.

3. Анализа на природните ризици во Општина Дебар

Општина Дебар е изложена на неколку природни несреќи, кои вклучуваат:

Поплави: Градот Дебар, поради својата стрмна конфигурација, нема значителен ризик од поплави од реките Црн Дрим и Радика, како и од езерото, бидејќи градот и околните села се наоѓаат над нивото на реките и езерото. Најголемиот ризик од поплави доаѓа од самата канализациона мрежа, особено за време на обилни дождови, поради преоптоварување во некои маала каде куќите имаат подруми. Постојат случаи кога водата се враќа низ мрежата, при што подрумите на одредени куќи претрпуваат штети.

Шумски пожари: Поради густите шуми околу општината, ризикот од шумски пожари е висок во летниот период.

Земјотреси: Општината се наоѓа во сеизмичка зона, а потенцијалот за штети од земјотреси бара цврсти планови за

Rritja e Gatishmërisë Emergjente: Krijimi i një strukture të qartë për koordinimin e reagimeve emergjente, duke përfshirë trajnimin e stafit të mbrojtjes civile dhe mobilizimin e komunitetit për të reaguar në situata emergjente.

Menaxhimi Efektiv i Emergjencave: Zhvillimi i një plani operacional për ndërhyrjen e shpejtë dhe efikase në rastet e fatkeqësive natyrore, me mbështetje të koordinuar nga institucionet vendore, kombëtare dhe ndërkombëtare.

Ofrimi i Ndhmës dhe Rikuperimi: Sigurimi i ndihmës së shpejtë për popullsinë e prekur nga fatkeqësitë,

3. Analiza e Rreziqeve Natyrore në Komunën Dibër

Komuna Dibër është e rrezikuar nga disa fatkeqësi natyrore, të cilat përfshijnë:

Përmytjet: Qyteti i Dibrës, falë relievit të pjerrët, nuk ka ndonjë rrezik nga përmytjet e lumit Drin i Zi dhe Radikës, si dhe nga liqeni, pasi qyteti dhe fshatrat përreth janë të vendosura mbi nivelin e lumenjve dhe liqenit. Rreziku më i madh nga përmytjet ekziston nga vetë rrjeti i kanalizimeve, sidomos gjatë shirave të rrëmbyeshëm, për shkak të mbingarkesës në disa lagje, ku shtëpitë kanë bodrume. Ekziston mundësia që uji të kthehet nga rrjeti, dhe si rezultat, bodrumet e disa shtëpive pësojnë dëme nga ky ujë

Zjarret Pyjore: Për shkak të pyjeve të dendura përreth komunës, rreziku i zjarreve pyjore është i lartë gjatë stinës së verës.

Tërmetet: Komuna ndodhet në një zonë sizmike, dhe potenciali për dëmtime nga tërmetet kërkon plane të forta për ndërhyrje dhe rehabilitim.

интервенција и обновување.

Свлечишта: Планинските области имаат ризик од свлечишта поради обилни дождови и нестабилноста на теренот. Еден од најризичните региони е планината кај мостот кај Мелничани, близу селото Долно Косовраст, спроти "Бањите Спа Цапа," каскадите кај потоците меѓу Горен и Долен Косовраст, како и маалото Варош, познато како "Изворот на Ваков."

4. Превентивни мерки и ублажување на ризиците

Поплави:

- Континуирана инспекција на овие зони и редовно чистење на канализационата мрежа за превенција на материјални штети и заштита на животот на луѓето.

- Развој на план за евакуација за зоните изложени на ризик од поплави и обука на граѓаните за соодветни активности во такви случаи.

Шумски пожари:

- Создавање заштитни појаси за да се спречи ширењето на шумските пожари во планинските региони.

- Организирање кампањи за подигнување на свеста кај населението за превенција од пожари во топлиите периоди.

- Обезбедување дополнителна опрема за пожарникарите и обука на персоналот за итни интервенции.

Земјотреси:

- Редовна инспекција на постоечката инфраструктура за минимизирање на ризиците од уривање при земјотреси.

- Организирање на вежби за евакуација на

Rrëshqitjet e dheut: Zonat malore kanë rrezik të rrëshqitjeve të dheut për shkak të reshjeve të dendura dhe paqëndrueshmërisë së terrenit. Një nga zonat më të rrezikuara janë: mali pranë urës së Melnicanit, afër fshatit Kosovrast i Poshtëm, përballë "Banjave SPA ЦАПА," kaskadat ke përroi ndërmjet Kosovrastit të Epërm dhe të Poshtëm si dhe lagja Varosh, e ashtuquajatur "Kroja e Vakofit,

4. Masat Parandaluese dhe Zbutja e Rreziqeve

Përmbytjet:

- Inspektimi i vazhdueshëm i këtyre zonave dhe pastrimi i shpeshtë i rrjetit të kanalizimeve janë thelbësorë për parandalimin e dëmeve materiale dhe mbrojtjen e jetës së njerëzve.

- Zhvillimi i planit të evakuimit për zonat e rrezikuara nga përmbytjet dhe trajnimi i qytetarëve për veprimet e duhura në raste të tilla.

Zjarret Pyjore:

- Krijimi i brezave mbrojtës për të parandaluar përhapjen e zjarreve pyjore në zonat malore.

- Organizimi i fushatave ndërgjegjësuese për popullsinë për parandalimin e zjarreve në periudha të nxehta.

- Sigurimi i pajisjeve shtesë të zjarrfikësve dhe trajnimi i personelit për ndërhyrje emergjente.

Tërmetet:

- Kryerja e inspektimeve të rregullta për infrastrukturën ekzistuese për të minimizuar rreziqet e rrënimin në raste të tërmeteve.

- Organizimi i ushtrimeve të evakuimit për banorët e komunës.

Свлечишта на Земјата:

- Редовна инспекција на напукнатите карпи за да се следат сите промени или дополнителни ризици.
- Поставување предупредувачки знаци за да се информираат жителите и посетителите за ризикот од карпи што можат да паднат.
- Ангажирање геолошки експерти за да ја проценат стабилноста на зоната и да препорачаат технички мерки за зајакнување или безбедно отстранување на опасните карпи.
- Организирање итна евакуација на жителите во случај на критична ситуација.
- Мониторинг за проверка на ризичните зони за време на обилни врнежи.
- Чистење на потокот и каскадите од остатоци и материјали што ја блокираат тековната вода, пред и по сезоната на врнежи.
- Едукација на жителите на зоната за важноста на одржување на потокот и забрана за фрлање отпадоци во него.

5. Организациска Структура и Координација

Штаб за Заштита и Спасување на Општина Дебар: Ќе ги раководи итните операции во соработка со Единицата за Заштита и Спасување и Дирекцијата за

Rrëshqitjet e Dheut:

- Инспектим i rregullt i shkëmbinjve të plasaritur për të monitoruar çdo ndryshim apo rrezik shtesë.
- Vendosja e sinjalistikës paralajmëruese për të njoftuar banorët dhe vizitorët mbi rrezikun e shkëmbinjve që mund të rrëzohen.
- Angazhimi i ekspertëve gjeologë për të vlerësuar stabilitetin e zonës dhe për të rekomanduar masa teknike për përforcimin ose heqjen e sigurt të shkëmbinjve të rrezikshëm.
- Organizimi i evakuimeve emergjente për banorët në rast të një situatë kritike.-
- Monitorimi për të inspektuar zonave të rrezikuara gjatë reshjeve të dendura.
- Pastrimi i përroit dhe kaskadave nga mbeturinat dhe materialet që bllokojnë rrjedhën e ujit, para dhe pas sezonit të reshjeve.
- Edukimi i banorëve të zonës për rëndësinë e mirëmbajtjes së përroit dhe ndalimin e hedhjes së mbetjeve në të.

5. Struktura Organizative dhe Koordinimi

Shtabi për Mbrojtje dhe Shpëtim i Komunës Dibër: Do të drejtojë operacionet emergjente në bashkëpunim me Njësinë për Mbrojtje dhe Shpëtim dhe Drejtorinë për

Заштита и Спасување.

Противпожарна Единица Дебар: Ќе има централна улога во интервенциите за гасење пожари и спасување на граѓаните и имотите. Ќе биде опремена со современи противпожарни возила и опрема за операции во тешки терени.

Универзална Единица: За координација на евакуациите, помош во случаи на поплави, земјотреси и поддршка во спасувачки операции.

Центар за Управување со Кризи (ЦУК): Ќе обезбедува сите потребни ресурси и средства во случај на дополнителни потреби.

6. Акциски План за Спроведување на Програмата во Случај на Катастрофа

Поплави: Итна активација на противпожарната единица и спасувачките сили за евакуација на населението и поставување на привремени барикади за спречување на ширење на водата.

Шумски Пожар: Интервенција на пожарникарите и локалните волонтери со специјална опрема за гасење пожар и создавање заштитни бариери за спречување на ширење на огнот.

Земјотрес: Организација на спасувачки операции за затрупаните лица и обезбедување на прва помош за повредените. Тимовите ќе вршат инспекции на оштетувањата на објектите и инфраструктурата.

Одрони на Земја: Итна евакуација на населението од погодените области и ангажирање на инженерска опрема за стабилизација на теренот и ослободување

Mbrojtje dhe Shpëtim.

Njësia Zjarrfikëse Dibër: Do të ketë rol qendror në ndërhyrjet për shuarjen e zjarreve dhe shpëtimin e qytetarëve dhe pronave. Do të jenë të pajisura me automjete zjarrfikëse moderne dhe pajisje për operacione në terren të vështirë.

Njesia Univerzale: Për koordinimin e evakuimeve, ndihmën në rast të përmytjeve, tërmeteve dhe mbështetje në operacionet e shpëtimin.

Qendra për Menaxhim me Kriza (QMZ): do të sigurojë të gjitha burimet dhe mjetet e nevojshme në rast se paraqitet një nevojë shtesë.

6. Plani i Veprimit për Zbatimin e Programit në Rast Fatkeqësie

Përmytjet: Aktivizimi i menjëhershëm i njësisë zjarrfikëse dhe forcave të shpëtimin për evakuimin e banorëve dhe vendosja e barrikadave të përkohshme për të ndaluar përhapjen e ujit.

Zjarri Pyjor: Ndërhyrja e zjarrfikësve dhe vullnetarëve lokalë me pajisje të posaçme për shuarjen e zjarrit dhe krijimi i barrierave mbrojtëse për të penguar përhapjen e flakëve.

Tërmetet: Organizimi i operacioneve të shpëtimin për personat e bllokuar dhe ofrimi i ndihmës së parë për të lënduarit. Ekipet do të inspektojnë dëmtimet e ndërtesave dhe infrastrukturës.

Rrëshqitje e Dheut: Evakuimi i menjëhershëm i popullatës nga zonat e prekura dhe angazhimi i pajisjeve inxhinierike për të stabilizuar terrenin dhe për të liruар rrugët.

7. Financimi i Programit

Република Северна Македонија

Општина Дебар

Ул., 8-ми Септември, бр. 72.

Republika e Maqedonisë së Veriut

Komuna Dibër

Rr. "8-të Shtatori" nr. 72.

Tel. 046/831-196 ; Fax. 046/831-

015

Web: www.dibra.gov.mk

E-mail: dibra@dibra.gov.mk

на патиштата.

7. Финансирање на Програмата

Планираниот буџет за Заштита и Спасување од Природни Катастрофи за 2025 година изнесува 515,000 денари и вклучува:

- Опрема за противпожарната единица (30,000 денари).

- Одржување на канализационите системи и браните (50,000 денари).

- Вежби и обуки за итниот персонал и граѓаните (15,000 денари).

- Хуманитарна помош и поправка на инфраструктурни оштетувања (240,000 денари).

- Интервенција со опрема за чистење на теренот во итни случаи (180,000 денари).

8 Мониторинг и Евалуација

Штабот за Заштита и Спасување на Општина Дебар ќе ја носи одговорноста за мониторинг и спроведување на мерките утврдени во оваа програма. Исто така, ќе подготвува периодични извештаи за напредокот и оценка на ризиците.

Локалните Инспекциски Тимови ќе известуваат за состојбата на терен во случај на природна катастрофа и ќе ја оценуваат подготвеноста на единиците за заштита и спасување.

Активности за Подигање на Свесноста: Промоција на активното учество на граѓаните во вежбите за евакуација и организирање на кампањи за подигнување на свеста за зајакнување на подготвеноста и

Buxheti i planifikuar për Mbrojtje dhe Shpëtim nga Fatkeqësitë Natyrore për vitin 2025 është 515,000 den, dhe përfshin:

- Pajisjet për njësinë zjarrfikëse (30,000 den).

- Mirëmbajtja e sistemeve të kanalizimit dhe digave (50,000 den).

- Ushtrime dhe trajnime për personelin e emergjencës dhe qytetarët (15,000 den).

- Ndihma humanitare dhe riparimi i dëmeve të infrastrukturës (240,000 denarë).

- Ndërhyrja me pajisje për pastrimin e terrenit në raste emergjente. (180,000 den)

8. Monitorimi dhe Vlerësimi

- **Shtabi për Mbrojtje dhe Shpëtim** i Komunës së Dibrës do të mbajë përgjegjësinë për monitorimin dhe zbatimin e masave të përcaktuara në këtë program. Gjithashtu, do të përpilojë raporte periodike mbi progresin dhe vlerësimin e rreziqeve.

- **Ekipet Inspektuese Lokale** do të raportojnë mbi gjendjen në terren në rast të ndonjë fatkeqësie natyrore dhe do të vlerësojnë gatishmërinë e njërive për mbrojtje dhe shpëtim.

- **Aktivitete ndërgjegjësuese:** Promovimi i pjesëmarrjes aktive të qytetarëve në ushtrimet e evakuimit dhe organizimi i fushatave ndërgjegjësuese për të forcuar gatishmërinë dhe përgjegjshmërinë e komunitetit në raste emergjencash.

Ky buxhet siguron një zbatim të suksesshëm të

одговорноста на заедницата во итни случаи.

Овој буџет обезбедува успешно спроведување на програмата за заштита и спасување, адресирајќи ги сите главни природни ризици со превентивни мерки, итни интервенции и брзо закрепнување.

9. Завршни одредби

Носител одговорен за реализацијана Програмата за заштита и спасување во 2025 година е Градоначалникот и Советот на Општина Дебар.

Општина Дебар во соработка со Општинскиот Штаб за заштита и спасување, Дирекцијата за заштита и спасување, Центарот за управување со кризи и други органи и тела, ќе го следат спроведувањето и реализацијата на оваа Програма. Наведените органи и тела ќе покренуваат иницијативи, ќе даваат мислења и предлози за доследно и квалитетно реализирање на Програмата.

Програмата ќе биде финансирана од Буџетот на Општина Дебар во рамките на планираните средства за оваа Програма во Буџетот на Општина Дебар за 2025 година.

Оваа Програма влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен гласник“ на Општина Дебар.

programit të mbrojtjes dhe shpëtimit, duke adresuar të gjitha rreziqet kryesore natyrore me masa parandaluese, ndërhyrje emergjente dhe rikuperim të shpejtë.

9. Dispozitat përfundimtare

Bartësit përgjegjës për zbatimin e Programit të Shpëtimit dhe Mbrojtjes në vitin 2025 janë Kryetari i Komunës dhe Këshilli i Komunës së Dibrës.

Komuna Dibër në bashkëpunim me Shtabin Komunal për Mbrojtje dhe Shpëtim, Drejtorinë për Mbrojtje dhe Shpëtim, Qendrën për Menaxhimin e Krizave dhe autoritetet dhe organet tjera do të monitorojnë zbatimin dhe realizimin e këtij Programi. Autoritetet dhe organet e përmendura do të ndërmarrin iniciativa, do të japin mendime dhe propozime për realizimin konsekuent dhe cilësor të Programit.

Programi do të financohet nga Buxheti i Komunës së Dibrës në kuadër të mjeteve të planifikuara për këtë Program në Buxhetin e Komunës së Dibrës për vitin 2025.

Ky Program hyn në fuqi ditën e botimit në “Fletoren Zyrtare” të Komunës së Dibrës.

Бр. Nr. 08-1219/13
23.12.2024 год.viti
Дебар/Dibër

СОВЕТ НА ОПШТИНА / KËSHILLI I KOMUNËS

FUAT SPAHIJU

Република Северна Македонија

Општина Дебар

Ул.,8-ми Септември,бр.72.

Republika e Maqedonisë së Veriut

Komuna Dibër

Rr."8-të Shtatori" nr.72.

Tel. 046/831-196 ; Fax.046/831-

015

Web: www.dibra.gov.mk

E-mail: dibra@dibra.gov.mk